

Život Cirkvi

Ročník 14

30/2007

FESTROM 2007 pripravoval cestu Pánovi k Rómom

Komentár Jozefa Kováčika Upratovanie vo výstrižkoch

Poznáme tú situáciu, keď potrebujeme niečo prichystať a niekto nám v okamihu vďaka. Ušetrí nám to energiu a poteší.

tiež pochopiteľné. Žijeme v dobe, keď je ocenené iba to, čo prináša úspech a uspokojenie okamžite a bez minimálnych nárokov.

V tomto zhone ma o to viac teší záujem jednoduchých ľudí. A práve na ľuďoch je postavená aj poctivá práca, ktorá ovplyvňuje kultúru. Pocítil som to aj v Nitre počas svätej omše na sviatok svätých Cyrila a Metoda, kde s úctou, bez zábran a bez pocitu menejcennosti kľáčali v okamihu premenenia redaktori troch televízií. Bude to práve osobná viera, ktorá nakoniec prekvasí novodobých ideológov.

„Ježiš Kristus založil jednu, nie dve, tri, alebo 150 cirkví“. Tento argument som používal ako základ pri vyjadreniach pre médiá ohľadom dokumentu Kongregácie pre náuku viery ohľadom učenia o podstate Cirkvi. 5 otázok, 5 odpovedí. Zámerne som používal príklad, ktorý je logický a nespochybniteľný. Cesta ekumenizmu, teda hľadania jednoty a naplnenia Ježišovho odkazu „Aby všetci jedno boli“ predpokladá pravdu. A jej hľadanie prináša nielen súhlas a pochopenie, ale i názorové rozdiely. Problém, ktorý kongregácia nastolila, je problémom teologickým. Ponúkla jasné argumenty a katolícke učenie. Reakcie boli zaujímavé. Tí, ktorí sa v ekumenickej oblasti doteraz stretávali a viedli dialóg, prijali dokument bez väčších emócií. Jeden z nich, evanjelik, človek, ktorého si osobne veľmi vážim, povedal, že dokument neprináša nové tvrdenia, len opakuje, čo Katolícka cirkev hovorí roky. Zo strany iných zaznievali väčšinou citové prejavy. Vyhlásenia typu „to by sme si my nikdy nedovolili“ nie sú argumentami, ale citovými reakciami.

Priznám sa, drahí poslucháči, že i ja mám takého pomocníka. Najmä pri príprave kázní a príhovorov. Môj pomocník začal vznikať už počas mojich prvých mesiacoch pobytu v seminári. Na radu jedného skúseného kňaza som si začal pripravovať archív výstrižkov, myšlienok, článkov... A aby z toho všetkého nebola iba kopa nahromadeného novinového papiera, je potrebné ho roztriediť a katalogizovať. Kvôli prehľadnosti i orientácii.

Niekedy sa ale stane, že materiál sa hromadí a hromadí a ja, aj keď viem, že je potrebné ho vytriediť, akosi nemám čas. Raz sa vyhovorím sám sebe na to, že nemám lepidlo, inokedy čas. Poznáme to - výhovorka sa nájde pomerne ľahko.

V lete som s hrôzou zistil, že k triedeniu článkov som sa nedostal viac ako pol roka. A hoci som si dokonca i kúpil lepidlo, prácu som stále odkladal. Až raz ma to dostalo - necítil som sa zdravotne najlepšie a tak som zostal doma. A tak som sa dal do triedenia, vystrihovania, lepenia. Okrem nahromadenej práce to malo svoje kúzlo i ošoh. Je dôležité niečo nielen vykonať, ale k výsledku sa i vrátiť, zhodnotiť. Prvým pozitívnym okamihom bola chvíľa, keď som sa medzi výtlačkami Katolíckych novín dostal zrazu z januára do decembrových čísel. Zrazu mi pohľad úplne skočil a uvedomil som si, ako sa tie staršie noviny ťažšie čítajú. Áno, v januári totiž Katolícke noviny zmenili dizajn. Na pozitívnu zmenu sme si rýchlo zvykli. Až pri spätnom pohľade však naplno oceníme prácu, ktorej výsledok sa nám dnes zdá už úplne samozrejмый. A tak som prechádzal jednotlivé kauzy, komentáre, recenzie, články. Za prvý polrok sa Cirkev na Slovensku nenudila. Nebolo kedy. Kauzy spojené s pamäťou národa, otázkami Slovenského štátu, príprava pastoračného plánu, Ad limina apostolorum, cesty a vyjadrenia Svätého Otca... To všetko mi bolo svedkom, že Cirkev žije a je vitálna. To, že by z nej chcel mať občas niekto namiesto bežca na dlhé trate okamžite svetového rekordéra v behu na sto metrov, je tak trochu

Práve o argumenty však totiž ide. Katolícka cirkev oboznamuje svojich veriacich, čo je katolíckym učeníom, a ponúka do dialógu s inými cirkvami argumenty. Je potrebné, aby zazneli aj z opačných pozícií.

Zaujímavá bola aj reakcia Pravoslávnej cirkvi, ktorú dokument nazýva „sesterskou“. Ich predstaviteľ zhodnotil vyjadrenie Vatikánu ako odvážne, pretože „sa nebojí nahlas povedať to, s čím sa aj my stotožňujeme“.

Nuž, krátky dokument, rôzne reakcie. Je dôležité vedieť, kto sme a kam patríme.

Materiál v mojom výstrižkovom archíve je opäť v poriadku. Zmizla nielen hŕba nahromadených novín a výstrižkov z mojej police, ale z hromady papiera sa stal ďalší kúsok prehľadného a hlavne použiteľného archívu pre ďalšiu prácu.

Verím, že i naše chvíle odpočinku a dovoleník nám umožňujú triediť, archivovať, ale hlavne následne používať naše skúsenosti. **RV, Jozef Kováčik**

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána: Nikdy viac vojnu!

Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 22. júla napoludnie v mestečku Lorenzago di Cadore, kde trávi svoju letnú dovolenku, pomodlil spolu s veriacimi mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry, počas týchto dní oddychu, ktoré vďaka Bohu môžem tráviť tu v Cadore, cítim ešte intenzívnejšie bolesť nad správami o krvavých zrážkach a násilí na rozličných miestach vo svete. Vedie ma to k opätovnej úvahe nad drámou ľudskej slobody vo svete. Krása prírody nám pripomína, že sme boli Bohom postavení do tejto záhrady, ktorou je zem, aby sme sa o ňu starali a zveľaďovali ju (porov. Gn 2, 8 – 17). Ak by ľudia žili v pokoji s Bohom a medzi sebou navzájom, svet by sa skutočne podobal ‚raju‘. Hriech však, žiaľ, zničil tento Boží plán, pri-niesol rozdelenie a zapríčinil, že do sveta vstúpila smrť. Preto ľudia podliehajú pokušeniam Zlého a bojujú jeden proti druhému. V dôsledku toho sa v tejto úžasnej ‚záhrade‘, ktorou je svet, vyvára priestor aj pre ‚peklo‘.

Vojna, ktorá so sebou nesie ničivé dôsledky a bolesť, bola vždy považovaná za katastrofu protirečiacu plánu Boha, ktorý stvoril všetko na jestvovanie a ktorý predovšetkým chce z ľudstva vytvoriť rodinu. Nemôžem v tejto chvíli nespomenúť jeden dôležitý dátum - 1. august 1917 –, keď pred 90 rokmi môj ctený predchodca pápež Benedikt XV. publikoval svoju slávnú *Nota alle potenze belligeranti*, ktorou žiadal ukončenie prvej svetovej vojny (porov. AAS 9, 1917, 417 - 420). Počas tohto hrozného vojnového konfliktu mal pápež odvahu vyhlásiť, že ide o ‚zbytočné krviprelievanie‘. Tento jeho výraz sa zapísal do dejín. Jeho potvrdením sa stala konkrétna situácia počas leta v roku 1917, osobitne na benátskom fronte. Slová ‚zbytočné krviprelievanie‘ majú však aj hlbší, prorocký význam a možno ich aplikovať

na všetky ostatné konflikty, ktoré vyhasili nespočetné ľudské životy.

Práve tieto miesta, na ktorých sa nachádzame a ktoré svojou krásou hovoria o pokoji a harmónii, boli ja-viskom prvej svetovej vojny. Dodnes to pripomínajú mnohé svedectvá a niektoré dojímavé alpské piesne. Sú to udalosti, na ktoré nesmieme zabudnúť! Tieto negatívne skúsenosti, ktoré, žiaľ, naši otcovia museli vytrpieť, treba starostlivo uchovávať v pamäti, aby sa už nezopakovali.

Nota pápeža Benedikta XV. sa neuspokojila len s odsúdením vojny, ale poukázala aj na to, ako v právnej rovine budovať cesty k uskutočneniu trvalého pokoja, na morálnu silu práva, obojstranné a kontrolované odzbrojenie, rozhodcovské posúdenie kontroverzných situácií, námornú slobodu, vzájomné odpustenie vojnových výdavkov, navrátenie okupovaných území a rovnocenné rokovania pri riešení sporných otázok. Návrh Svätej stolice bol adresovaný budúcej Európe a svetu na základe kresťanskej inšpirácie, bol však prijateľný pre všetkých, lebo je založený na ľudských právach. Ten istý postoj neskôr zaujali aj Boží služobníci Pavol VI. a Ján Pavol II. vo svojich nezabudnuteľných príhovoroch na zasadnutiach OSN, kde v mene Cirkvi opakovali: ‚Nikdy viac vojnu!‘

Z tohto miesta pokoja, ktoré je zároveň svedkom ‚zbytočného krviprelievania‘, aké nie je možné akceptovať, apelujem znova na dodržiavanie ľudských práv, na jednoznačné odmietanie pretekov v zbrojení a na všeobecné odmietnutie všetkých pokusov riešiť nové problémy starými prostriedkami.

S týmito myšlienkami a prosbami v srdci pozdvihnime teraz myseľ k osobitnej modlitbe za pokoj vo svete a zverme ho Najsvätejšej Márii, Kráľovnej pokoja.“ RV/-Is-

Program Benedikta XVI. na august a september

Vatikán (20. júla, RV) – Svätá stolica zverejnila program pápeža Benedikta XVI. na koniec júla, august a september. Po skončení dovolenky v Lorenzago di Cadore 27. júla Svätý Otec odcestuje do letného sídla v Castel Gandolfo. 15. augusta na sviatok Nanebovzatia Panny Márie bude celebrowať svätú omšu vo farskom kostole sv. Tomáša.

Prvé dva septembrové dni Benedikt XVI. stráni v Lorete, kde sa stretne s talianskou mládežou. O týždeň neskôr budú jeho kroky smerovať do Rakúska. Táto apoštolská cesta pri príležitosti osláv 850. výročia založenia pútnické-

ho miesta Mariazell je naplánovaná na 7. – 9. septembra. 23. septembra sa Svätý Otec chystá na pastoračnú návštevu Velleteri v Taliansku, kde bude v miestnej katedrále hlavným celebrantom svätej omše.

Dnes večer o 20. hodine sa v zámku Mirabello uskutoční koncert siedmich alpských chórov, ktorým si účinkujúci a otec myšlienky biskup diecézy Belluno-Feltre Giuseppe Andrich chcú uctiť Svätého Otca a spríjemniť mu dovolenku v Lorenzago di Cadore. 24. júla sa Benedikt XVI. stretne s klérom diecézy Belluno-Feltre a Treviso. -dj-

Benedikt XVI. na dovolenke: Vďaka spevu jasnejšie vidíme, že Boh nás miluje

Taliansko (21. júla, RV) – Cantare amantis est, prameňom spevu je láska, spev vyjadruje lásku. Týmto slovami sa v sobotu večer 21. júla prihovoril v zámočku Mirabello v Lorenzagu di Cadore pápež Benedikt XVI. účastníkom koncertu, ktorý pre neho pripravil miestny biskup Giuseppe Andrich. Na pódiu sa predstavilo sedem alpských zborov. Svätý Otec v ich speve zachytil „lásku ku krajine“ a tiež „lásku k Bohu Stvoriteľovi, ktorý nám dal tento radostný život, túto radosť žiť, keď ešte jasnejšie vidíme, že Boh nás miluje“.

„Ludová kultúra, ktorá sa nám predstavuje takým vznešeným spôsobom, je drahokamom našej európskej identity, ktorý treba zveľaďovať a chrániť. Ďakujem všetkým za to, že táto vysoká kultúra tu je dnes a bude aj v budúcnosti. Výchova k spevu, k spevu v zbore, nie je iba cvikom vonkajšieho sluchu a hlasu, ale aj rozvíjaním vnútorného sluchu, výchovou k životu a k mieru. Spievať takto pospolu v zbore, vo všetkých zboroch, si vyžaduje pozornosť voči druhému, pozornosť k skladateľovi, pozornosť k dirigentovi, pozornosť k tomu celku, ktorý nazývame hudbou a kultúrou. Spev v zbore je tak výchovou k životu, výchovou k mieru, spoločnou cestou... Pred 90 rokmi prežívali tieto hory smutné časy, tvorili prekážku strašnému, krvavému vojnovému divadlu. Ďakujeme Pánovi za to, že teraz je v našej Európe mier, a robme všetko preto, aby v nás všetkých vzrastal pokoj a aby vzrastal mier v celom svete. A som si istý, že práve táto krásna hudba je mierovým úsilím a pomocou životu v mieri.“ **-te-**

z 50 metrov, trochu som odstúpil a zložil som si ruky na prsiach. Videl ma, zamieril rovno ku mne a sekretár povedal policajtovi: Nechajte, nechajte ho ísť. Obrátil sa teda na mňa, ja som vyšiel dopredu a povedal som: To Pán nám dal stretnúť sa. A on mi odpovedal: Božia prozreteľnosť je veľká. Bol to pre mňa neopísateľný pocit, lebo som veľmi veriaci. Som skutočne dojatý. Celú noc som myslel na Svätého Otca...“

Pri tom istom jazere pozdravil Benedikt XVI. aj pani Rosannu Coffenovú, ktorá tiež opísala svoj zážitok:

„Keď sme prišli k ihrisku, boli tam dvaja policajti a slušne – lebo osobní strážcovia sú veľmi milí ľudia – mi povedali: Pani, ak chcete, môžete ísť pešo. Keď som prišla dosť blízko ku Kostolu zachraňujúcej Madonny, videla som medzi stromami človeka oblečeného v bielom, ako ide oproti mne, a uvedomila som si, že je to Svätý Otec. Bola som veľmi rozrušená, lebo Svätý Otec mi vyšiel sám v ústrety a povedal mi: Aj vy sa prechádzate, pani? A ja som odpovedala: Áno. Pobožkala som mu ruku a keď som si išla kľaknúť, dal mi znak, aby som ostala stáť. Potom mi otec Georg dal ruženec. Bol to veľký zážitok, ktorý už, myslím si, viac v živote nezakúsim.“ **-te- / snímka RV**

Náhodné stretnutia s pápežom znamenajú pre Cadorčanov veľký zážitok

Lorenzago (25. júla, RV) – Dovoľenka Svätého Otca znamená pre niektorých aj možnosť náhodne stretnúť hlavu Katolíckej cirkvi na prechádzke. V horskom prostredí Dolomitov sa Svätý Otec zvykne vybrať večer do okolia, pričom sa modlí ruženec. Tento pondelok tak napríklad urobil pri jazere v Centro Cadore. Pri miestnom Kostole zachraňujúcej Madony stretol niekoľko cyklistov a chodcov. Jeden z nich Marcello De Deppo, pre naše rádio o tomto zážitku povedal:

„Íšiel som, ako zvyčajne, na prechádzku popri jazere, samozrejme netušiac, že by som mohol stretnúť pápeža. Zrazu som videl biele rúcho kráčať oproti: Nebude to náhodou pápež? povedal som si. Videl som ho

Pápež poďakoval všetkým, ktorí mu v Lorenzagu poslúžili

Lorenzago (26. júla, RV) – Svätý Otec v krásnom prostredí Dolomitov strávil už viac než dva týždne. Preto sa vo štvrtok s vďakou v srdci obrátil na všetkých zainteresovaných, ktorí mu poslúžili. „Vaša tichá prítomnosť, diskretná a primeraná, cez deň aj v noci, mi dala priestor na čas nezabudnuteľného oddychu. Chcel by som povedať ‚ďakujem‘ všetkým predstaviteľom – miestnym, vojenským i cirkevným – a každému z vás, ako bolo povedané, za toto úsilie počas dovolenky... Stali ste sa pre mňa skutočne strážnymi anjelmi, nenápadnými, tichými, no vždy prítomnými a k dispozícii. V mojej pamäti zostane spomienka vašej prítomnosti počas týchto dní.“ **-rs-**

Benedikt XVI. na dovolenke: Stretnutie s klérom

Lorenzago (25. júla, RV) – Približne 400 kňazov z dvoch diecéz čakalo v utorok v Kostole sv. Justíny v Auronzo di Cadore Benedikta XVI. Svätý Otec sa s klérom diecéz Treviso a Belluno-Feltre stretol dopoludnia a po spoločnej modlitbe breviára odpovedal prítomným na otázky. Ako pre Rádio Vatikán povedal hovorca Svätej stolice Federico Lombardi, „pápež odpovedal so svojou obvyklou jasnosťou a pohotovosťou na všetky otázky, ktoré dostal“.

„Bolo to desať otázok od rozličných kňazov, ktoré sa týkali rôznych tém. Niektoré z nich možno označiť jednoducho: problém formácie mladých a ich morálneho vedomia, problémy kňazského života, priority služby v súčasnej pastoračnej situácii v Taliansku a vo vývoji aktuálnej historickej situácie. Ale zazneli aj aktuálne dôležité otázky, ako evanjelizácia a dialóg. Úctívý dialóg s inými náboženstvami, v kontexte výraznej imigrácie, ale aj otázka – stále citlivá, ktorá sa týka mnohých osôb a mnohých kňazov – rozvedených a znovu zosobášených alebo spolužijúcich, čiže ako zosúladiť milosrdenstvo a pravdu. Potom téma koncilu a vernosti koncilovému duchu. Boli to teda veľmi široké a pestré témy, ktorými sa už Svätý Otec zaoberal vo svojich prejavoch a dokumentoch a ktoré sú veľmi živé: prítomní kňazi doslova viseli na jeho perách.“

Prvá z desiatich otázok, ktoré mu duchovní položili, sa týkala formácie svedomia, zvlášť u mladých, pretože zlo s dobrom sa zamieňajú za „cítiť sa dobre a cítiť sa zle“. A čo radí pápež?

„Táto prvá otázka trochu odráža problém kultúrnej situácie na Západe, pretože pojem svedomia sa v posledných dvoch storočiach hlboko zmenil. Dnes prevažuje predstava, že racionálne je iba to, čo je merateľné. Iné oblasti, teda náboženská a morálna, nemôžu vstupovať do bežnej rozumovej zložky, pretože nie sú preskúmateľné, alebo, ako sa hovorí, nie sú experimentálne overiteľné.“

Pápež dnes vidí, kam siaha vylúčenie morálky a náboženstva z rozumovej oblasti. Výsledkom je to, že najvyšším morálnym kritériom sa stáva subjekt, subjektívne svedomie, ktoré nepozná iné kompetentné authority, Takto sa subjekt rozhoduje iba podľa pocitu a skúsenosti, čo ho izoluje od reality. Benedikt XVI. nachádza liek na prílišný subjektivismus v pojme kresťanského svedomia.

„Ono znamená, že naše bytie je otvorené, môže počúvať hlas samého seba i hlas Boha. Teda hlas veľkých hodnôt je vpísaný do nás a veľkosť človeka je vlatne v tom, že nie je uzavretý do seba, nie je zredukovaný na veci materiálne a spočítateľné... V hĺbke nášho bytia môžeme počúvať nielen mo-

mentálne potreby, nie iba materiálne veci, ale aj hlas samého Stvoriteľa. Takto spoznáваме, čo je dobré a čo zlé. Prirodzene, táto schopnosť počúvania musí byť vypestovaná a rozvíjaná. Vlastne toto je snaha, ktorú v Cirkvi vyvíjame pri ohlasovaní.

Keďže nie všetci ľudia sú kresťanmi, pápež vidí aj cestu spoznávania a formovania svedomia u neveriacich. Vychádza pritom z predpokladu, že človek má v sebe moc, ktorá by mohla zničiť základ svojej existencie, zem, na ktorej sa nachádza. Preto je preňho nevyhnutné rešpektovať vnútorné zákony stvorenia, našej zeme. Musí sa ich naučiť a potom ich poslúchať, ak chce prežiť. Podľa Benedikta XVI. tu ide o poslušnosť „hlasu zeme“, ktorá je veľmi dôležitá pre naše budúce šťastie. Takže ide vlastne o prvé kritérium, ktoré hovorí o tom, že naša zem „rozpráva s nami“ a my, bez rozdielu náboženstva, sa máme naučiť ju počúvať, ak chceme mať budúcnosť. Pre kresťanov sa k tomu pridáva druhá dimenzia. Svätý Otec ju objasňuje ako rešpekt voči ostatným, ktorí sú pre nás blížnymi:

„... či už k druhému vo svojej jedinečnosti ako osoby, ako môjho blížneho, alebo k iným ako spoločenstvu, ktoré žije vo svete a musí žiť spolu. A vidíme, že iba v úplnom rešpekte voči tomuto Božiemu stvoreniu, voči tomuto Božiemu obrazu, ktorým je človek, iba v rešpektovaní spoločného života na zemi, môžeme napredovať. A tu prichádzame k bodu, že potrebujeme veľké morálne skúsenosti ľudskej morálky, ktorými sú skúsenosti zrodené zo stretnutí s inými, s komunitou. Je to skúsenosť ľudskej slobody, ktorá je vždy zdieľaná a môže fungovať iba vtedy, keď podelíme naše slobody na hodnoty, ktoré sú spoločné pre nás všetkých.“

Potom Svätý otec vyzdvihol Desatoro, ktoré má vždy popredné miesto, pretože v ňom vidíme veľké ukazovatele na životnej ceste. Desať prikázaní prežívaných vo svetle Krista, života Cirkvi a jej skúseností, usmerňujú náš pohľad na základné a podstatné hodnoty.

„Štvrté a šieste prikázanie spolu poukazujú na dôležitosť nášho tela, na rešpektovanie zákonov tela, sexuality a lásky, hodnotu vernej lásky, rodiny. Piate prikázanie svedčí o hodnote života a tiež o veľkosti spoločného života. Siedme prikázanie smeruje k tomu, aké cenné je rozdelenie dobier zeme a spravodlivé rozdelenie sa s nimi pri spravovaní božieho výtvoru. Ôsme prikázanie naznačuje veľkú hodnotu pravdy. Teda, ak vo štvrtom, v piatom a šiestom prikázaní máme lásku k blížnemu, v siedmom máme pravdu. Toto všetko neexistuje bez spoločenstva s Bohom, bez rešpektu voči Bohu a jeho prítomnosti vo svete. Svet, v ktorom niet Boha, sa stáva v každom prípade svetom svojvoľ-

nosti a egoizmu. Iba keď sa zjaví Boh, prichádza svetlo a nádej.“

V ďalšej otázke venovali pozornosť na čoraz početnejšie osudy ľudí, ktorí sa rozviedli a znovu zosobášili alebo vstúpili do nemanželského zväzku a žiadajú od Cirkvi pomocnú ruku vo svojom duchovnom živote. Často prichádzajú za kňazmi s bolestnou otázkou, prečo nemôžu pristupovať k sviatostiam. Od kňazov a veriacich si to vyžaduje schopnosť poskytnúť útechu a zdieľať tieto utrpenia. Benedikt XVI. na prosbu o ľudské, duchovné a pastoračné postoje, ktoré by zosúladovali aj milosrdenstvo, aj pravdu, kňazom povedal:

„Áno, je to bolestivý problém a jednoduchý recept, ktorý by ho vyriešil, samozrejme nejestvuje. Všetci trpíme týmto problémom, lebo všetci máme okolo seba ľudí v týchto situáciách a vieme, že je to pre nich bolesť a utrpenie, lebo túžia po plnom spoločenstve s Cirkvou. Avšak puto predchádzajúceho manželstva je putom, ktoré umenšuje ich účasť na živote Cirkvi. Čo robiť? Povedal by som, že prvým krokom je, prirodzene, prevencia, nakoľko je možná. Príprava na manželstvo sa teda stáva čoraz podstatnejšou a nevyhnutnejšou. Kánonické právo hovorí, že človek ako taký, bez nejakých veľkých inštrukcií, má sklon k manželstvu zodpovedajúcemu ľudskej prirodzenosti, tak ako je vykreslené v prvých kapitolách knihy Genézis. Je človekom, má ľudskú prirodzenosť, a teda vie, čo je to manželstvo.“

Táto axióma sa však dnes podľa Benedikta XVI. mení. Správne konanie už človeku nediktuje prirodzenosť, ale „to, čo robia všetci“. A to, čo robia všetci, už viac nie je jednoducho prirodzené manželstvo podľa vôle Stvoriteľa. Ľudia sa ženia a vydávajú s myšlienkou, že jedného dňa môže manželstvo skrachovať a môže sa uzavrieť druhé, tretie, štvrté... Ten, kto si myslí, že takýto model „ako robia všetci“ ide proti ľudskej prirodzenosti, nenachádza porozumenie a ocitá sa v ťažkej situácii. Úlohou Cirkvi je preto dnes pomáhať ľuďom naozaj pochopiť manželstvo, znovu nadobudnúť schopnosť počúvať prirodzenosť.

„Odkryť v tom, čo robia všetci, to, čo nám hovorí samotná prirodzenosť, ktorá hovorí niečo iné ako tieto moderné zvyklosti. Pozýva nás do manželstva pre život, do vernosti pre život, hoci aj s utrpením, ktoré prináša spoločné dozrievanie v láske. Predmanželské nauky by teda mali byť znovuobjavovaním hlasu prirodzenosti, Stvoriteľa v nás, odkrývaním uprostred toho, čo robia všetci ľudia, toho, čo nám hovorí osobne naše vlastné bytie. Nauky (...) majú pomáhať dospieť k pravému rozhodnutiu pre manželstvo podľa plánu Stvoriteľa a Vykupiteľa. (...) Ale príprava nestačí, veľké krízy ešte len prichádzajú potom. Veľmi dôležité je preto sústavné

sprevádzanie, aspoň počas prvých desiatich rokov. Farnosť sa má starať nie iba o prípravné nauky, ale aj o spoločenstvo na následnej ceste, o sprevádzanie, o vzájomnú pomoc.“

To všetko je podľa Svätého Otca úlohou kňazov, ale aj rodín, ktoré už majú tieto skúsenosti za sebou, poznajú tieto pokúšenia a mali by byť mladomanželom naporúdzi vo chvíľach krízy. Dôležité je preto budovať vo farnostiach rodinné siete vzájomnej pomoci v modernej situácii, keď „všetko hovorí proti vernosti životu“. Túto vernosť treba podľa Benedikta XVI. znovu nachádzať a učiť sa jej, hoci aj cez utrpenie.

„Ak napriek všetkému dôjde k rozpadu manželstva, čo znamená, že partneri sa ukážu neschopnými zotrvať v prvotnom rozhodnutí, je tu vždy otázka, či to naozaj bolo rozhodnutie vo sviatostnom význame. Potom možno prípadne pristúpiť k procesu vyhlásenia nulity manželstva. Ak to bolo pravé manželstvo, a teda sa nemôžu druhýkrát zosobášiť, ustavičná prítomnosť Cirkvi pomáha týmto ľuďom obstať v ďalšom utrpení. Prvým utrpením bolo prekonanie tejto krízy, učenie sa pretrpenej a zrelej vernosti. Druhým utrpením je život v novom zväzku, ktorý už nie je sviatostný, a teda nedovoľuje plné sviatostné spoločenstvo s Cirkvou. Tu je pred nami úloha učiť a učiť sa žiť s týmto utrpením.“

Ako konštatuje Svätý Otec, v našej generácii a kultúre musíme znovu odhaliť hodnotu utrpenia, učiť sa, že utrpenie môže byť veľmi pozitívnou skutočnosťou, ktorá nám pomáha dozrievať, stávať sa viac samými sebou a bližšími Pánovi, ktorý trpel pre nás s trpiť s nami. Aj v situácii rozvedených a znovu zosobášených alebo žijúcich v iných nesviatostných zväzkoch je preto veľmi dôležitá prítomnosť kňaza, rodín, hnutí, osobného aj širšieho spoločenstva.

„Pomoc lásky bližneho, lásky veľmi osobitej, je veľmi, veľmi dôležitá. Myslím si, že iba táto láska pociťovaná v Cirkvi, ktorá sa uskutočňuje v rôznorakom sprevádzaní, môže pomôcť týmto ľuďom spoznať, že sú milovaní Kristom a že sú členmi Cirkvi, aj keď sa nachádzajú v ťažkej situácii, a tak im môže pomôcť prežívať vieru.“

Benedikt XVI. bol podľa pátra Lombardiho so stretnutím spokojný a sám o ňom povedal, že bolo veľmi pekné. Počas rozhovoru s kňazmi ho na námestí pred kostolom takmer tri hodiny čakalo viac než tritisíc ľudí, ktorým sa spontánne prihovoril. Pre Auronzo di Cadore išlo o historickú udalosť, lebo pápeža vívalo toto dolomitské mesto prvýkrát. Osobitnú pozornosť venoval Benedikt XVI. deťom, ktorých ho pred kostolom čakalo asi dvadsať. Všetky pohladil a poželhal a od najmenšieho dievčatka v miestnom kroji dostal košík alpských kvetov.

-te, rs-

Benedikt XVI. k Svetovým dňom mládeže

Vatikán (21. júla, RV) – Vo Vatikáne bolo zverejnené posolstvo pápeža Benedikta XVI. k 23. svetovým dňom mládeže, ktoré sa budú sláviť na budúci rok v Sydney. Rozsiahly päťstranový dokument má slúžiť

na rozjímanie o Svätom Duchu v záverečnej etape príprav na celosvetové stretnutie. Ako pripomenul Svätý Otec, počas trojročnej prípravy mladí vo svete uvažujú nad Lukášovým veršom „Keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami“ (Sk 1, 8). Roku 2006 sa uvažovalo o Duchu Svätom ako Duchu pravdy, roku 2007 o Duchu lásky a posledný rok má byť venovaný uvažovaniu o Duchu sily a svedectva.

Ako zdôraznil Svätý Otec, je veľmi dôležité, aby mladí cez takéto rozjímanie dosahovali vysoké ciele, a síce – „aby spoznávali pravú identitu Ducha, predovšetkým počúvaním Božieho slova v biblickom zjavení; aby si jasne uvedomili jeho neprestajú a činnú prítomnosť v živote Cirkvi, a zvlášť aby objavili, že Svätý Duch sa chápe ako ‚duša‘, životodarný dych samotného kresťanského života, a to vďaka sviatostiam kresťanskej iniciácie – krstu, birmovaniu a Eucharistii; aby sa tak stali schopnými dozrievať v čoraz hlbšom a radostnejšom poznaní Ježiša a súčasne aby účinne uskutočňovali evanjelium na úsvite tretieho tisícročia“.

Benedikt XVI. mladých povzbudil, aby počas tejto prípravy na budúcoročné stretnutie „znovu nachádzali svoju vieru v Ducha Svätého, ak sa vytratila, aby ju posilňovali, ak zoslabla, aby ju zakúsili ako spoločenstvo Otca a Syna Ježiša Krista, práve vďaka neodmysliteľnému pôsobeniu Svätého Ducha“. „Nikdy nezabudnite,“ pripomína Svätý Otec mladým, „že Cirkev, ba celé ľudstvo, to, ktoré vás obkolesuje a ktoré vás očakáva v budúcnosti, očakáva od vás mladých veľmi veľa, lebo máte v sebe najväčší Otcov dar, Ježišovho Ducha.“

Samotné posolstvo má sedem častí, v ktorých Benedikt XVI. postupne rozoberá prisľúbenie Ducha Svätého v Biblii; Turíce ako zrod Cirkvi

a jej poslania; Ducha Svätého ako dušu Cirkvi a princíp spoločenstva; pôsobenie Ducha Svätého ako „vnútorného učiteľa“; sviatosti birmovania a Eucharistie; nevyhnutnosť a naliehavosť misie a napokon vzývanie „nových Turíc“ vo svete. Dokument je datovaný 20. júla v Lorenzagu. **-te-**

Začína sa registrácia jednotlivcov na SDM v Sydney

Austrália (20. júla, RV) – V piatok 20. júla sa oficiálne začal zápis jednotlivcov na Svetové dni mládeže 2008 v Sydney, doteraz sa mohli registrovať iba skupiny pútnikov. Včera to organizátori slávnostne oznámili v kostole sv. Patricka v Sydney. Záujemcovia z celého sveta sa môžu zaregistrovať na internetovej stránke www.wyd2008.org. Organizátori termín 20. júl nevybrali náhodne. Presne o rok, 20. júla 2008, bude pápež Benedikt XVI. sláviť záverečnú svätú omšu podujatia na Kráľovskej dostihovej dráhe v Randwicku. V najbližších dňoch bude zverejnené jeho posolstvo k Svetovým dňom mládeže v Sydney, na tému „Zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami“ (Sk 1,8). **-dj-**

Križ SDM putuje po Austrálii

Austrália (23. júla, Fides/RV) – Vzácná príležitosť, zvlášť pre mladých, aby sa mohli zamyslieť nad transcendentnou dimenziou života a znovu objaviť vzťah k Bohu – toto je motív putovania križa ako symbolu Svetových dní mládeže (SDM), ktorý práve začal putovať po Austrálii, aby zakončil svoju cestu v Sydney, kde sa budú konať od 15. do 20. júla 2008 najbližšie SDM.

Putovanie križa sa deje v tom istom čase, keď austrálsky štatistický úrad uverejnil čísla o náboženstvách v Austrálii. Kresťanstvo aj naďalej zostáva hlavným náboženstvom. Hlásia sa k nemu 12,7 milióna osôb. Klesá však podiel kresťanov vzhľadom na celkový počet obyvateľov: pred desiatimi rokmi to bolo 71%, dnes je to 64%. Katolíkov je 5,1 miliónov a tvoria 25,8% obyvateľov. Veľkou starosťou pre pozorovateľov je 3,7 milióna osôb, ktoré sa definujú ako neveriaci. Za posledných 10 rokov je to nárast o 2,1% na terajších 18,7% z celkového počtu obyvateľov. **-rs-**

Sústrastný telegram Svätého Otca po autobusovom nešťastí

Vatikán (24. júla. RV) – Od 23. júla je v Poľsku vyhlásený štátny smútok po tragickej nehode poľských pútnikov pri francúzskom meste Grenoble, pri ktorej zahynulo 27 osôb. K bolesti Poľska a Francúzska sa v Lorenzagu di Cadore pripojil aj Benedikt XVI. V telegrame podpísanom štátnym tajomníkom kardinálom Bertonom a odoslanom Zygmuntovi Kaminskemu, metropolitovi Szczecinu-Kamiénu pápež píše o tragickom prerušení púte pri návrate z La Salette: „Utešuje nás dôvera v Božie milosrdenstvo, ktoré nás vedie k viere, že obeť nehody dosiahli svoj cieľ v sláve večného Otca.“ Pápež rovnako zaželel všetkým zraneným „skoré a úplné uzdravenie“ a smútiacim pozostalým vyprosuje dar odvahy a útechy v ich bolesti. -rs-

čas prvej svetovej vojny viedli boje. Hoci už odvtedy uplynulo 90 rokov, ešte dnes možno pri prechádzke objaviť zákopy či nepoužité ostré náboje.

Na pápežove slová o súčasných „miestach pekla“ vo svete, kde sa bojuje, zareagoval arcibiskup z Pescary Tomasso Valentinetti, predseda organizácie Pax Christi, medzinárodného hnutia za pokoj, založeného po druhej svetovej vojne. Podľa Valentinettiho sa nemožno uspokojiť so súčasným stavom odzbrojovania. „Zatiaľ čo pred niekoľkými rokmi svetové veľmoci vedené Spojenými národmi do svojej agendy zahrnuli tému odzbrojenia, vrátane tej, ktorá sa dotýka konvenčných zbraní, žiaľ, v tomto čase sme svedkami vyzbrojovania sa niektorých súčasných či niekdajších mocenských zoskupení... Toto zaiste neprispieje k uvoľneniu medzinárodného napätia, nepomôže k dialógu a zvlášť k tomu, aby peklo vojny mohlo byť odvrátené: ak sú zbrane v pohybe, skôr či neskôr bude potrebné ich použiť.“ -rs-

Nový riaditeľ vatikánskeho nakladateľstva

Vatikán (24. júla. RV) – Za nového riaditeľa vatikánskeho nakladateľstva Libreria Editrice Vaticana (LEV) bol 23. júla ustanovený don Giuseppe Costa z rehole saleziánov. Bol vybraný vatikánskym štátnym sekretariátom a so spätnou platnosťou menovaný za riaditeľa od 1. júla. Vo funkcii vymenil rehoľného spolubrata Claudia Rossiniho, ktorý päť rokov stál na čele LEV.

Rossinimu ako bývalému riaditeľovi LEV poslal poďakovanie kardinál Tarcisio Bertone, ktorý v ňom vyjadril srdečné blahoprianie a vďačnosť za jeho vynikajúcu prácu v tejto funkcii. Už na predošlom stretnutí organizovanom vatikánskym nakladateľstvom chcel vatikánsky štátny sekretár osobne udeliť Rossinimu vyznamenanie „Pro Ecclesia et Pontifice“ za jeho profesionalitu pri šírení slov pápeža a magistéria Svätej stolice. -rs-

Odozva na pápežove slová proti vojne

Lorenzago (24. júla. RV) – Veľký ohlas zaznamenali slová Benedikta XVI. na konci piatkového koncertu, a neskôr pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána. Ako upozornil redaktor denníka Avvenire Salvatore Mazza, ide o aktuálne slová namierené proti vojne, pretože aj na mieste terajšieho oddychu Svätého Otca sa po-

Vo Vatikáne sa pripravuje viac pozícií pre ženy

Vatikán (20. júla, RV/Zenit) – Počas prázdnin sa v Rímskej kúrii pripravujú menovania do jednotlivých funkcií a v najnovšom pláne je zveriť viaceré úlohy ženám. Potvrdil to vatikánsky štátny sekretár Tarcisio Bertone na tlačovej konferencii v Pieve di Cadore túto stredu. Stretnutie s novinármi sa konalo po jeho konferencii o prvom roku pôsobenia v úlohe štátneho sekretára Svätej stolice, ktorú prevzal po kardinálovi Angelovi Sodanovi 15. septembra minulého roku.

„Je spravodlivé, aby sa aj ženám zverovala väčšia zodpovednosť, samozrejme, v súlade s ich charizmami,“ povedal kardinál Bertone. „Pripravujeme nové menovania a v rámci možností tam budú aj úlohy, ktoré môžu prevziať ženy. Ja sám mám na štátnom sekretariáte jednu nenahraditeľnú spolupracovníčku,“ vyhlásil muž číslo dva vo Vatikáne.

Pred diskusiou v Pieve di Cadore navštívil kardinál Bertone dovolenkujúceho pápeža Benedikta XVI., aby ho informoval o najnovšom dianí v kúrii. „Svätý Otec je spokojný. Má sa dobre, je oddychnutý, chce pracovať, rozjímať a modliť sa,“ povedal saleziánsky kardinál novinárom. „Mnohých priťahuje, lebo prináša do ľudských sŕd Krista,“ konštatoval o Benediktovi a dodal, že jeho cieľom je „upevňovať vieru jednoduchých ľudí“. Zároveň však chce „prispiieť aj do vedeckej, teologickej a spisovateľskej pokladnice“, napríklad svojou knihou Ježiš Nazaretský, ktorej druhú časť pripravuje práve počas týchto dovolenkových dní. -te-

Cirkev musí poskytovať formáciu uznávaným profesionálom

Rusko (23. júla, RV) – Ak sa viera neprejavuje v činnosti, ide iba o náboženský „náter“. Povedal to na margo katolícko-pravoslávneho stretnutia o potrebách súčasnej Európy v Moskve sekretár Pápežskej rady pre kultúru Bernard Ardura. Náboženská sloboda je preto podľa neho zárukou všetkých ďalších slobôd, lebo práve viera nesie so sebou nutnosť prejavovať sa v spoločenskom správaní. Čo konkrétne znamená tá spoločenská nutnosť pre kresťana v Európe dnes? Odpovedá otec Ardura:

„Sú to napríklad výzvy na poli politiky, vo vzťahu medzi spoločným dobrom a vnútorným súladom kresťana politika. Je zrejme, že dnes je tendencia vytvárať akúsi priepasť medzi svojim osobným presvedčením a svojimi postojmi, rozhodnutiami a názormi na politickej rovine. Toto je veľmi dôležitý problém, lebo politici sú tí, ktorí tvoria zákony. Ďalšie výzvy sa týkajú problémov etiky a bioetiky: veda sa v posledných desaťročiach veľmi vyvinula a to prináša absolútne nové morálne problémy. Tu musíme byť pripravení dať odpoveď, ale ešte viac musíme dať formáciu tým katolíkom, ktorí sú na profesionálnej úrovni naozaj uznávaní a sú skutočne presvedčenými katolíkami. To všetko je výzvou na ustavičnú evanjelizáciu.“

„Sú to napríklad výzvy na poli politiky, vo vzťahu medzi spoločným dobrom a vnútorným súladom kresťana politika. Je zrejme, že dnes je tendencia vytvárať akúsi priepasť medzi svojim osobným presvedčením a svojimi postojmi, rozhodnutiami a názormi na politickej rovine. Toto je veľmi dôležitý problém, lebo politici sú tí, ktorí tvoria zákony. Ďalšie výzvy sa týkajú problémov etiky a bioetiky: veda sa v posledných desaťročiach veľmi vyvinula a to prináša absolútne nové morálne problémy. Tu musíme byť pripravení dať odpoveď, ale ešte viac musíme dať formáciu tým katolíkom, ktorí sú na profesionálnej úrovni naozaj uznávaní a sú skutočne presvedčenými katolíkami. To všetko je výzvou na ustavičnú evanjelizáciu.“

A to všetko sa týka známeho problému oddeľovania náboženských a spoločenských vecí. Podľa otca Arduru dnes zaznamenávame tendenciu od sekularizácie k sekularizmu, od laicity k laicizmu. To znamená neuspokojit' sa s uznaním autonómie rozličných zložiek spoločnosti, ale vylúčiť náboženský prvok a zredukovať ho iba na úzko súkromnú zložku.

Práve preto je dnes osobitne potrebné zjednocovanie sa kresťanov v spoločnom svedectve o pravých hodnotách v sekularizovanej spoločnosti. Na výzvu z vlnajšieho katolícko-pravoslávneho stretnutia vo Viedni sa preto v týchto dňoch zišli v Moskve experti z oboch cirkví, aby rokovali o výzvach modernity pre kresťanské myslenie. Kongres niesol názov Kresťanstvo, kultúra a morálne hodnoty v Európe a zaštitila ho Pápežská rada pre kultúru, Pápežský výbor pre historické vedy, Pravo-

slávny patriarchát v Moskve a Ruská vedecká akadémia. Zúčastnil sa na ňom aj predseda Pápežskej rady pre kultúru kardinál Paul Poupard a za Ruskú pravoslávnu cirkev metropolita Kyrill.

-te-/ ilustračná snímka archív

Španieli slávia národný sviatok sv. Jakuba

Španielsko (25. júla, RV) – Svätec apoštol Jakub je španielskym národným patrónom. Pri tejto príležitosti sa preto 25. júla dopoludnia slávila v katedrále v Santiagu di Compostella svätá omša, pri ktorej kráľovský delegát prednesol v mene kráľa Juana Carlosa I. tradičnú ofrendu, čiže prosbu k apoštolovi. Tento rok bola kráľovskou delegátkou predsedníčka galského parlamentu Dolores Villarínová Santiagová. Liturgii predsedal kompostelský arcibiskup Julián Barrio Barrio a koncelebrovali galskí biskupi. V Ríme sa paralelne slúžila slávnostná omša v španielskom národnom kostole Santiago z Montserrat, ktorej predsedal biskup José Luis Redrado Marchite, sekretár Pápežskej rady pre zdravotnícku pastoráciu.

-te-

Cirkev v Indii odsudzuje vraždy novonarodených detí ženského pohlavia

India (25. júla, AsiaNews/RV) – „Je hrôzostrašné pomyslieť na to, že ľudské bytosti sú odstraňované len pre svoje ženské pohlavie: naše deti sú zabíjané a toto je normálna vražda, odsúdeniahodný zvyk, rozšírený na to, aby boli odstránené dievčatká práve narodené alebo ešte v lone matky,“ potvrdil Mons. Oswald Gracias, arcibiskup z Mumbaya a predseda Indickej biskupskej konferencie, ktorý neskrýva hnev a bolesť nad nájdením 30 plodov ženského pohlavia, zabalených do umelých vriec a vhozených do vyschnutej studne neďaleko súkromnej kliniky v meste Orissa.

Poriadkové sily dostali poverenie na zatknutie, ktorým sa prezentovali pred manažerom kliniky. „Usmerňujúce opatrenia sami osebe nestačia na riešenie problému. Všetci musíme bojovať, každý vo svojej oblasti, kým toto barbarské konanie nebude odstránené,“ dodal arcibiskup Gracias. Podľa vládných zdrojov za posledných 20 rokov bolo vlastnými rodičmi zabitých 10 miliónov malých dievčat. Pred mesiacom bol uväznený lekár z New Delhi kvôli obvineniu z vykonania viac ako 260 nelegálnych potratov.

-rs-

Kardinál Dias otvoril zhromaždenie biskupov Južnej Afriky

Angola (21. júla. RV) – Kardinál Ivan Dias, prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, otvoril v 21. júla v angolskej Luande Zhromaždenie medziregionálneho združenia biskupov Južnej Afriky. Kardinál sa v Angole počas pastoračnej návštevy zdrží trinásť dní. Práca zhromaždenia sa podľa agentúry Fides skončí 27. júla. Do združenia patria biskupi z Angoly a Sao Tomé, Lesotha, Mozambiku, Namíbie, JAR, Botswany, Svazijska a Zimbabwe. Jeho centrum je v meste Harare v Zimbabwe. Mons. Damiao Franklin, arcibiskup z hlavného mesta Angoly Luandy, podčiarkol, že stretnutie je príležitosťou na „manifestáciu katolicity, diskusiu o spoločných problémoch, výmenu skúseností a prinášanie evanjeliového svetla do spoločnosti v tejto oblasti“. Arcibiskup z Luandy poznamenal, že biskupi túžia, aby mali obyvatelia afrických štátov osov z ich ekonomického rastu. -rs-

Unesený misionár na Filipínach je na slobode

Filipíny (20. júla, RV/Misna) – „Počas 39 dní som bol neustále presúvaný z miesta na miesto. Modlil som sa za svojich únoscov každý večer“ – tieto slová zazneli z úst talianskeho misionára Giancarla Bossiho, ktorý je po vyše mesiaci odčera opäť na slobode. Podľa informácií agentúry MISNA „trochu schudol a narástla mu brada“, inak je v dobrom zdravotnom stave.

Filipínske úrady ponúkajú niekoľko verzií o zodpovednosti za jeho únos. Policajný riaditeľ západnej časti Mindanaa Jaime Caringal uvádza, že čin majú na svedomí separatisti z Islamského oslobodzujúceho frontu. Blízky poradca filipínskej prezidentky Glorie Macapagal-Arroyovej zastáva názor, že zodpovednosť je v rukách islamskej extrémistickej skupiny Abu Sayyaf, ktorá je známa svojím prepojením na Al-Káidu. Ako uviedol Jaime Caringal, ktorý osobne sledoval prípad, za prepustenie misionára nebolo zaplatené žiadne výkupné. Vyjednávania s únoscami však označil za „búrlivé“.

Dnes sa otec Bossi stretol s prezidentkou Filipín, ktorá ho oboznámila s aktivitami, podniknutými v uplynulých týždňoch na jeho vypátranie a vyjadrila radosť nad tým, že únos sa skončil šťastne. Stanovisko k celej záležitosti zverejnila aj Konferencia katolíckych biskupov. Víťajú jeho návrat na slobodu a do misijnej služby. Zároveň dúfajú, že žiadny mi-

sionár „s odhodlaním slúžiaci ľuďom v odľahlých kútoch krajiny, zvlášť na ostrove Mindanao“ neokúsi to, čo sa stalo otcovi Bossimu. Dobrá správa sa dostala aj k Benediktovi XVI. Ako uviedol hovorca Svätej stolice Federico Lombardi, „pápež sa každý deň modlil za jeho prepustenie. Informácia o jeho oslobodení prináša radosť celej Cirkvi, aj Svätému Otcovi. Naše modlitby boli vyslyšané.“ -dj-

Projekt na podporu rozvoja v moslimskej časti Filipín

Filipíny (23. júla, AsiaNews/RV) – Nový projekt pokoja a rozvoja pre ľud vo filipínskej oblasti Mindanao vypracovali misionári z rehole klaretianov v spolupráci s manilskou vládou a ďalšími nevládnymi organizáciami. „Ciele programu sú zamerané na zdravotníctvo, základné služby, ochranu životného prostredia, podporu poľnohospodárstva, pomoc potravinárskym podnikom, dobrú vládu a budovanie sociálnych vzťahov,“ vysvetľuje páter Angelo Calvo, ktorý je vedúcim projektu.

Oblasť Mindanao zahŕňa v sebe provincie Zamboanga a Basilan. Nachádza sa na juhu Filipín, kde je väčšina moslimských obyvateľov. Táto oblasť bola v minulosti poznačená bojmi medzi vládnym vojskom z Manily a Islamským frontom oslobodenia. -rs-

Obavy z vysokého počtu samovrážd v Južnej Kórei

Južná Kórea (21. júla. RV) – Katolícka cirkev v Kórei s obavami upozorňuje na nevyhnutnosť angažovať sa účinnejšie pri odstraňovaní stresu a napätia u zranených osôb, ktoré sa zaoberajú myšlienku zobrať si život. Taktiež sa chce zamerať na lepšiu kooordináciu preventívnych stratégií v tejto oblasti. Minulý rok boli zverejnené štatistiky za rok 2004, kde má Južná Kórea smutné prvenstvo v počte samovrážd – s indexom 24,2 promile. Nasledujú Japonsko (20,3), Fínsko (18,4) a Rakúsko (14,5). Páter Augustín Kang Hyuk-Jun, predseda výboru pre pastoráciu polície v arcidiecéze Soul, zdôraznil, že v priemere sa každý deň rozhodne siahnuť si na život 38 Kórejčanov. Podľa Kanga je koreňom problému to, že „mladí neboli formovaní vhodným spôsobom čeliť ťažkostiam, ktoré stretávajú v súčasnej spoločnosti.“ -rs-

Prešovský eparcha sa stretol s novým veľvyslancom SR pri Svätej stolici

Pred svojím nástupom do diplomatickej misie novovymenovaný veľvyslanec SR pri Svätej stolici a Zvrchovanom ráde maltézskeho rytierov Jozef Dravecký spolu s manželkou navštívil prešovského eparchu Jána Babjaka SJ. Stretnutie sa uskutočnilo v utorok 24. júla v rezidencii Gréckokatolíckeho biskupstva v Prešove. Vladyka Jeho Excelencii poprial veľa Božieho požehnanie pri zastupovaní a zviditeľňovaní našej krajiny na tomto dôležitom a významnom poste. Ich spoločný rozhovor sa dotýkal rôznych aktuálnych spoločenských tém. Rozprávali sa aj o živote Prešovskej eparchie, o cyrilometodskej misii na našom území, o východnej duchovnosti. Otec biskup vzácnnej návšteve ukázal biskupskú kaplnku, expozíciu histórie Prešovskej eparchie a Katedrálu sv. Jána Krstiteľa. Aj keď išlo o ich prvé stretnutie, nezostalo len v zdvorilostnej rovine, ale bolo veľmi srdečné a otvorené. Obe strany konštatovali dôležitosť vzájomnej komunikácie, ktorá môže prispievať k obojstrannému duchovnému obohateniu ako aj k budovaniu vzťahov medzi Cirkvou a spoločnosťou.

Lubomír Petřík

Skalka pri Trenčíne je starobylé pútnické miesto svätým Andrejovi Svoradovi a Beňadikovi. Podľa slov diecézneho biskupa Viliam Judáka, ľudom sú blízki aj napriek tomu, že žili pomerne dávno.

Viliam Judák, diecézny biskup: „Je to pre nás vždy aktuálne pozerat' sa na nich hoci nás delí od ich života tisíročie, že cesta k Bohu a cesta k blížnemu vedie po ceste dokonalosti, po ceste svätosti a táto cesta je určená aj nám, ľudom tretieho tisícročia.“

Biskup Judák povzbudil pútnikov v autentickej viere v Boha: „Chcem vyprosovať, aby som túto ochotu srdca ako mali svätý Svorad a Beňadik mali aj my a vedeli si aj uprostred dnešného sveta nájsť čas pre tieto hodnoty.“

Na púti bol prítomný aj americký biskup slovenského pôvodu Jozef Viktor Adamec. Aj on sa usiloval povzbudiť svojich rodákov k boju proti sekularizmu: „My sa snažíme žiť podľa kresťanského života nakoľko sa dá, tie isté pokušenia máme aj my ako aj vy, čo sa týka sekularizácie, to je svet. To je svet ako taký a proti tomu musíme bojovať či už na Slovensku, či v Amerike, na to je cirkev, aby pripomínala božiemu ľudu, že tu nemáme trvalý dom.“

Pútnici mohli na Skalke navštíviť starobylú kaplnku, kláštor a farský kostol. **Miroslav Lyko, Rádio Lumen snímka -pz-**

Výročná púť ku cti patrónov Nitrianskej diecézy

Na Skalke pri Trenčíne v nedeľu 23. júla napoludne vyvrcholila výročná púť ku cti patrónov Nitrianskej diecézy svätých Andreja Svorada a Beňadika, rehoľníkov a pustovníkov. Program púte sa začal už v sobotu podvečer. Okrem mnohých pútnikov prišli na toto posvätné miesto aj biskupi Viliam Judák a Jozef Viktor Adamec titulárny opát Skalského opátstva svätého Beňadika Jozef Král a novokňazi Nitrianskej diecézy.

Púť k úcte Panny Márie Škapuliarskej v Domaniži

Farnosť Domaniža v okrese Považská Bystrica zažila počas uplynulého víkend, kedy vyvrcholila tradičná púť k úcte Panny Márie Škapuliarskej výnimočne chvíle. Medzi zidených pútnikov z blízkeho i širšieho okolia zavítal aj pútnik mimoriadne vzácny - apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Henryk Józef Nowacki.

Ako pri jeho uvítaní povedal aj miestny správca farnosti Marián Ďurčan: „Tomuto starobylému pútnickému miestu, kde vzniklo Bratstvo svätého škapuliara, ktoré bolo oficiálne potvrdené aj blahej pamati pápežom Benediktom XIV. 25. marca 1741 udelením privilégia úplných i čiastočných odpustkov chrámu i oltáru, sa v osobe otca arcibiskupa dostáva po 266 rokoch ďalšieho uznania, keď prichádzate Vy, ako zástupca sv. Otca, Benedikta XVI.“

V tomto duchu bolo zaujímavé vypočuť si slová apoštolského nuncia adresované nielen prítomným pútnikom, ale prostredníctvom rádia Lumen aj širokému spektru jeho poslucháčov na celom Slovensku.

Slová o rodine, jej dôležitosti a výnimočnom postavení a zodpovednosti pred Bohom i svetom, v zápase o rýdzosť jej svedectva a predovšetkým snahe a túžbe po svätosti života je niečo, čo nemože a nemá byť cudzie ani ľudom tejto doby, akokoľvek je náročná a v mnohom rozporuplná. **František Galvánek**

FESTROM 2007 pripravoval cestu Pánovi k Rómom

Pripravenen o drom le Rajeske – pripravte cestu Pánovi. Táto výzva Jána Krstiteľa bola hlavnou myšlienkou druhého ročníka rómskeho festivalu gospelovej hudby FESTROM 2007, ktorý prebiehal od štvrtku 19. júla do soboty 21. júla 2007 v Starej Ľubovni.

Súčasťou festivalu bola dvojdňová konferencia o pastorácii Rómov, ktorej cieľom bolo povzbudenie ľudí, ktorí pracujú v tejto oblasti ako kňazi, katechéti, komunitní pracovníci a animátori a modlitba za duchovnú obnovu rómskeho národa. Na konferencii sa zúčastni-

lo približne 100 hostí, ktorí si najprv vypočuli prednášku od jedného z hlavných organizátorov podujatia otca Martina Mekela, gréckokatolíckeho kňaza vyčleneného pre prácu s Rómami v Prešovskom biskupstve. Ten v prednáške na tému Boh ťa volá poukázal na to, že sa často usilujeme dosiahnuť u Rómov vonkajšiu zmenu prostredníctvom rôznych sociálnych a vzdelávacích projektov. No podľa neho bez zmeny, ktorá vychádza zvnútra, bude všetka táto činnosť málo účinná.

„Túto vnútornú zmenu môže spôsobiť iba Boh a to cez ľudí, ktorí k tomu vnímajú povolanie. Vari si Boh nepovoláva ľudí do tejto práce, keďže je tak veľa Rómov a tak málo tých, ktorí sa im venujú? Nie, ale z rôznych dôvodov ľudia neodpovedajú na toto volanie,“ zdôraznil Martin Mekel. Pre tých, ktorí vnímajú Božie volanie a rozhodujú sa slúžiť Rómom, poukázal na to, že medzi povolaním a poslaním je čas, kedy Boh trénuje človeka a pripravuje ho na konkrétnu službu a to aj prostredníctvom rôznych skúšok a ťažkostí, ktoré ho nemajú zlomiť ale posilniť.

O dôležitosti osobnej i spoločnej modlitby za Rómov hovorili otec Marián Sivoň pracujúci v čisto rómskej obci Lomnička a Zuzana Sarnecká z organizácie Mládež pre Krista. M. Sivoň poukázal na to, že Ján Krstiteľ bol mužom modlitby. „Ak by si nezamíňoval púť, nestal by sa hlasom volajúceho na púšti.“

Keďže práca s Rómami je neraz náročná a zachádza do oblasti duchovného boja, rozprával otec Vladimír Dzurenda, ktorý má trojročné misijné skúsenosti z Kazachstanu o tom, ako je potrebné bojovať so znechutením v tejto službe. „Často nás znechutí to, keď nevidíme rýchlo ovocie svojej práce. Aj Ježiš mal mnoho príležitostí, ktoré ho mohli v jeho službe znechutiť. On však ostával v Otcovej blízkosti a to ho posilňovalo,“ povedal V. Dzurenda.

Nedávno vydané Smernice pre pastoráciu Rómov Pápežskou radou pre migrantov s dôrazom na evan-

jelizáciu Rómov priblížil Róbert Neupauer z Rómskeho duchovno-spoločenského strediska v Krížovej Vsi. Uviedol, že katolíci evanjelizáciu Rómov veľmi zanedbávajú alebo mňajú sily na katechizáciu, ktorá je bez prvotnej evanjelizácie neúčinná. Preto uviedol šesť dôvodov, prečo je potrebná evanjelizácia Rómov: Ježiš nám prikazuje ohlasovať evanjelium a činiť mu učeníkov zo všetkých národov, Božou túžbou je spasiť všetkých ľudí, Cirkev nás vyzýva k novej evanjelizácii, prichádza hodina rómskeho národa, Rómovia sa via-

seklarizujú, ako evanjelizujú a ak nenájdu otvorenosť u Cirkvi stávajú sa obeťou rôznych siekt.

Súčasťou konferencie boli aj prednášky o rómskej histórii a kultúre, ktoré viedol jeden z najlepších romológov na svete Adam Bartożs, ktorý je riaditeľom Oblastného múzea v poľskom Tarnove a iniciátorom založenia prvého rómskeho múzea, ktoré vzniklo v 90-tych rokoch minulého storočia v Tarnove.

Rómsky gospelový festival pritiahol do areálu cirkevnej školy 800 návštevní-

kov z viacerých obcí a rómskych osád na východe Slovenska. Výstúpilo na ňom viacero známych i menej známych rómskych gospelových kapiel ako napríklad Chváliaci tím Hlinné, F6 z Čičavy, Devleskero kher z Košíc, zbor sv. Kataríny z Lomničky a iní pozvaní hostia zo Slovenska a Maďarska. Festival mal tiež ekumenický charakter, keďže sa na ňom zúčastnili bratia z cirkvi bratskej v Hlinnom a letničného spoločenstva z Košíc. Bol tiež príležitosťou prostredníctvom hlásaného Božieho slova a svedectiev, divadla a tanca, modlitby a osobných rozhovorov, aby si mnohí Rómovia obnovili svoj vzťah ku Kristovi.

Keďže pripraviť cestu Pánovi znamená aj zmieriť sa navzájom a odpustiť si, bola vrcholom festivalu modlitba za zmierenie medzi Rómami a Slovákmi, ktorú viedol hlavný organizátor otec Peter Horváth, rómsky gréckokatolícky kňaz. Radosť, ktorá naplnila účastníkov a organizátorov festivalu po tejto modlitbe, im dala silu vykročiť ďalej do práce, ktorú má pre nich pripravenú Pán medzi Rómami.

Vďaka za realizáciu tohto festivalu patrí Medzinárodnému vyšehradskému fondu, ktorý ho finálne podporil a organizátorom Komisii pre Pastoráciu Rómov Prešovského biskupstva a Košického exarchátu, občianskym združeniam Romaňi vodži, Horúci tím a Humanitas, Združeniu kresťanských spoločenstiev mládeže, mestu Stará Ľubovňa. **R. Neupauer/ snímka autor**

Slávnosť v Juskovej Voli

V Chráme sv. Cyrila a Metoda v Juskovej Voli, ktorá je filiálkou farnosti Vranov nad Topľou – Čemerné, slávil v nedeľu 22. júla archijerejskú svätú liturgiu prešovský eparcha Ján Babjak, SJ. Slávnosť bola spojená s posviackou nového ikonostasu a obnovenej vnútornej maľby chrámu. Veriaci v chráme položili aj novú dlažbu.

Vladyka v homílii povedal, že človek nežije len z pozemského pokrmu. Zázračné rozmnoženie chlebov v dnešnom evanjeliu je predobrazom iného pokrmu, ktorý nám Pán dáva pre večný život. „Človek je na tejto zemi práve preto, aby neustále odpovedal na Božiu lásku, ktorá k nám prichádza. Veľmi konkrétne nám Boh prejavuje svoju lásku cez Eucharistiu.“ Zároveň vyjadril poďakovanie duchovnému otcovi a veriacim v tejto nevelkej obci, že za krátky čas dokázali toto všetko zrealizovať. Je to povzbudením pre mňa a aj pre ostatných, povedal vladyka.

Farár tejto farnosti Michal Kučera poďakoval otcovi biskupovi, že slávením archijerejskej svätej liturgie a posviackou povzbudil miestnych veriacich, ako aj všetkým, ktorí sa na realizácii prác akokoľvek podieľali. Ikony napísal ikonopisec Peter Vereščák zo Sečoviec a drevenú konštrukciu a rezbu ikonostasu zhotovil rezbár Peter Sciranka z Vechca. V závere slávnosti sa veriaci počas myrovania modlili Moleben k Presvätej Bohorodičke.

Eubomír Petřík

Eparchiálna odpustová slávnosť v Sečovskej Polianke

Protosynkel Prešovskej eparchie Marcel Mojzeš slávil v nedeľu 22. júla svätú liturgiu na eparchiálnej odpustovej slávnosti Panny Márie Karmelskej a sv. proroka Eliáša v Sečovskej Polianke. Privítal ho a poďakoval mu miestny duchovný otec Jozef Novický.

„Svätý apoštol Pavol Korinťanom píše o tom, ako sa rozdeľujú, keď hovoria: «Ja som Pavlov», «Ja Apolov», «Ja zasa Kéfasov», «A ja Kristov». Je Kristus rozdelený? K rozdeleniu dochádza aj dnes uprostred spoločenstiev, rodín a hlavne vo vnútri človeka vtedy, keď nie všetky oblasti života patria Kristovi“, povedal v homílii otec protosynkel. „Láska je tým, čo zjednocuje. Naplno sa prejavuje v Eucharistii, ktorú slávime a ktorej predobraz vidíme v dnešnom evanjeliu o zázračnom rozmnožení chlebov. Svätý Otec Benedikt XVI. to potvrdil vo svojej posynodálnej apoštolskej exhortácii, v ktorej Eucharistiu nazýva Sviatosťou lásky.“

Spevom svätú liturgiu sprevádzal miestny chrámový zbor. Slávnosť bola zakončená myrovaním. V piatok

a v sobotu predchádzala odpustovej slávnosti duchovná obnova, ktorej súčasťou bolo aj zaobliečenie do rúcha svätého škapuliara a zápis do Arcibratstva svätého škapuliara.

Lubomír Petřík

Biblický detský tábor farnosti Belá nad Cirochou

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a Duch Boží sa vznášal nad vodami. Tu povedal Boh: „Bud' svetlo!“ a bolo svetlo. (Gn 1,1-3). Boh vyslobodil svet z tmy. I my, eRkári, sme túžili zanechať tmu, a tak sme sa odhodlali hľadať „svetlo“ v našom živote..

Takúto príležitosť pripravili pre deti z Belej nad Cirochou a okolia animátori spolu s duchovným otcom, ktorí zorganizovali už piaty detský letný tábor v dňoch 8.-13. júla 2007. Bol nesený celoročným erkárskym sloganom „Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch.“

Naša cesta začala prvú prázdninovú nedeľu. So starozákonným táborovým menom sme sa vydali na ďalekú cestu za svetlom. V pondelkové slnečné ráno sme sa stopovačkou cez kraj cesty, skaly a trnie dostali k nášmu prvému cieľu, ktorým bolo pútnické miesto Obišovce. Tu nás čakala úrodná pôda, kde Boh zasial svoje slovo. Utorokovou aktivitou sa stalo zhotovovanie osolených pohľadníc pre našich blízkych i pantomimické zobrazenie dôležitosti svetla na tomto svete. V duchu myšlienky „Vy ste soľ zeme a svetlo sveta“ sme našu utorkovú snahu zavŕšili Cestou svetla. Do nového rána sme sa prebudili s vedomím, že naše nohy nebudú oddychovať. Hry zamerané na výnimočnosť a nenahraditeľnosť našich nôh spolu s večernou diskotékou a eRko tancami nás poriadne vyčerpal. Napriek tomu nás čakala nočná hra, kde ne jeden z nás spoznal ako svetlo osvetľuje chodníky v našom živote. Novým ránom začala príprava na cestu do Kysaku, kde sme spolu s veriacimi a miestnym kňazom slávili svätú omšu. Ako ohlasovatelia dobrej zvesti sme veriacim odovzdali vopred pripravené pochodne s citátom zo Svätého Písma. Večer nechýbala zábava a spev pri táborovom ohni. V piatok svätou omšou sme poďakovali za „slovo“, ktoré osvetľuje naše chodníky a lesnou cestičkou smerovala naša cesta k železničnej stanici.

Po namáhavej ceste vlakom s radosťou z pohľadu na rodičov, no i so smútkom, že sa krásny týždeň skončil, sme sa s myšlienkou žalmu a s pozdravom Šalom rozišli do svojich domovov, aby sme pomáhali objavovať svetlo života v Božom slove i blízkym v našom farskom spoločenstve.

Michaela Haburajová